

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1146

Vragen van de leden **Karabulut** (SP) en **Klaver** (GroenLinks) aan de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Infrastructuur en Milieu over *de mislukte onderhandelingen van de schoonmakers en DUO en de Belastingdienst in Groningen* (ingezonden 20 december 2010).

Antwoord van minister **Kamp** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 21 januari 2011).

Vraag 1

Vindt u het wenselijk dat rijksdiensten Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en de Belastingdienst in maart 2011 een nieuwe kantoor betrekken in Groningen, zij overstappen naar een ander schoonmaakbedrijf, waardoor tal van schoonmakers hun baan verliezen of voor minder loon en slechtere arbeidsvoorwaarden hetzelfde werk moeten doen?¹ Zo nee, welke acties gaat u ondernemen om dit te voorkomen?

Antwoord 1

Uit een oogpunt van efficiënt gebouwbeheer is het wenselijk dat DUO en de Belastingdienst een nieuw kantoor betrekken in Groningen. Als gevolg hiervan zijn de schoonmaak-contracten met Asito en Gom vorig jaar opgezegd. In het kader van de publiek-private-samenwerking (pps) heeft de Rijksoverheid niet alleen het ontwerp, de bouw en de financiering uitbesteed aan het privaat consortium DUO2 BV, maar tevens het beheer en het onderhoud gedurende een periode van 20 jaar. Hieronder vallen ook de schoonmaakactiviteiten van het nieuwe kantoorgebouw. Het is dan ook niet aan de rijksdiensten DUO en Belastingdienst maar aan het door Bouwcombinatie DUO2 VOF ingeschakelde ISS Nederland BV om na te gaan of, en zo ja in welke mate, schoonmaakpersoneel nodig is voor het onderhoud van het kantoorgebouw. Daarbij is ISS Nederland BV als werkgever gehouden aan het geldende arbeidsrecht (inclusief de artikelen 7:662 BW e.v. inzake rechten van werknemers bij overgang van onderneming) alsook het deel van de CAO Schoonmaak dat handelt over de positie van het schoonmaak-personeel bij de overgang naar een andere dienstverlener. Dit is dus een zaak tussen werkgever en werknemers, waarbij er formeel geen betrokkenheid is vanuit de Rijksoverheid. Wel is bekend dat er tussen ISS Nederland BV, Asito en GOM overleg wordt gevoerd over de overname van een deel van het schoonmaakpersoneel, waarvan de arbeidsplaatsen door

¹ Dagblad van het Noorden, 4 december 2010: «Schoonmakersprotest bij rijkskantoren Stad».

opzegging van de schoonmaakcontracten door de DUO en de Belastingdienst is komen te vervallen.

Vraag 2

Kunt u toelichten waarom er wel een duur nieuw rijksgebouw neergezet kan worden, maar er vervolgens geen geld is om het schoonmaakpersoneel te behouden? Moet de directie van de DUO en de Belastingdienst ook opnieuw solliciteren naar haar eigen functie, net als de schoonmakers? Kunt u dit toelichten?

Antwoord 2

Met het nieuwe rijksgebouw is op basis van het in 2005 ingezette beleid gekozen voor een efficiënt gebouwbeheer, waarbij voor de daaruit voortvloeiende schoonmaakactiviteiten ook personeel nodig is. Daarvoor is de Bouwcombinatie DUO2 VOF met het schoonmaakbedrijf ISS Nederland BV een schoonmaakcontract aangegaan. Op basis van dit contract zal ISS Nederland BV als werkgever moeten nagaan welke verplichtingen/mogelijkheden dit met zich mee brengt met betrekking tot het personeel van Asito en GOM waarvan de arbeidsplaatsen zijn komen te vervallen. Het nieuwe rijksgebouw heeft derhalve geen gevolg voor de rechtspositie van het personeel (inclusief directie) van DUO en de Belastingdienst.

Vraag 3

Bent u bereid met DUO en de Belastingdienst in gesprek te gaan voor behoud van banen en arbeidsvoorwaarden? Zo ja, kunt u ons informeren over de resultaten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Het is aan de betrokken partijen, in casu ISS Nederland BV (onderaannemer van de Bouwcombinatie DUO 2 VOF) en de vakbonden om na te gaan of er verplichtingen en/of mogelijkheden bestaan om (een deel van) het personeel van Asito en GOM over te nemen. Zoals gezegd is dat overleg in volle gang. Begin 2011 zal naar verwachting de uitkomst van dit overleg bekend zijn. Het is niet aan mij maar aan de betrokken partijen om te zijner tijd het resultaat van dit overleg naar buiten te brengen.

Vraag 4

Heeft de Rijksoverheid het convenant «Schoon genoeg» inmiddels ondertekend? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe verhoudt dit zich tot het ontslag van de schoonmakers bij DUO en de Belastingdienst?

Antwoord 4

Nee, dat is niet het geval. Het witboek «Schoon genoeg» speelde een rol bij het tot stand komen van de huidige CAO Schoonmaak. In vervolg op deze CAO hebben vakverenigingen, werkgeversorganisaties, opdrachtgevers (waaronder de Rijksoverheid) en deskundigen medio 2010 een commissie, genaamd «Code Goed Opdrachtgeverschap», bemand en opgestart, die onderzoekt op welke manier de schoonmaakmarkt op korte termijn beter kan gaan functioneren. Daarbij wordt de focus meer gelegd op de kwaliteit in de contracten en minder op de prijs. In deze commissie wordt door OCW en BZK actief geparticipeerd.

De commissie zal mei–juni 2011 haar resultaten naar buiten brengen.

Vraag 5

Hoe verhouden de ontslagen bij de rijksdiensten zich tot de mededeling van de toenmalige minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Donner dat er bij rijksaanbestedingstrajecten voor schoonmaak meer gewicht toe wordt gekend aan kwaliteit en minder aan prijs en dat de rijksoverheid streeft naar een langere contractduur, omdat dit zorgt voor een duurzame relatie met de opdrachtnemer?²

² Kamerstuk 29 544 nr. 243.

Antwoord 5

Goed opdrachtgeverschap is van groot belang. Daarover bent u bij brief van 13 april 2010 geïnformeerd (Kamerstukken II, 2009/10, 29 544, nr. 243). Vanwege dit belang wordt er bij de rijksdienst met de invoering van Categoriemanagement Schoonmaak voor rijksaan-bestedingen meer werk gemaakt van een optimale verhouding tussen prijs, kwaliteit en maatschappelijke doelstellingen. Dat leidt tot een groter gewicht aan kwaliteit en een meer duurzame relatie met de leverancier. Zie ook het antwoord op vraag 4.

Vraag 6

Is het waar dat het nieuw contract voor de bouw van een nieuw kantoor van de Dienst Uitvoering Onderwijs en de Belastingdienst past binnen het beleid van de overheid om nieuwe projecten uit te besteden aan «private consortia», waarbij langjarige contracten worden afgesloten? Welke kostenvoordelen brengt dit met zich mee in vergelijking tot de traditionele vormen van aanbesteding?³

Antwoord 6

Ja, dat is het geval. Sinds 2005 is het beleid om te onderzoeken of het gezamenlijk aanbesteden van projecten (ook wel publiek-private-samenwerking of pps genoemd) meerwaarde oplevert. Hierbij wordt dus het ontwerp, de bouw, de financiering, het onderhoud en de facilitaire diensten in één aanbesteding geregeld. De integrale vraag maakt de kans op innovaties groter en bevordert de onderlinge afstemming, bijvoorbeeld tussen materiaalkeuzes en onderhoud gedurende een groot aantal jaren. Bij het nieuwe gebouw voor DUO en de Belastingdienst bleek dat integrale aanbesteding meerwaarde zal opleveren en daarom zijn alle genoemde onderdelen in de aanbesteding ondergebracht, inclusief de schoonmaak.

Vraag 7

Is het waar, zoals de Dienst Uitvoering Onderwijs aangeeft, aan dat het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer verantwoordelijk is voor het ontslag van de schoonmakers? Is dit waar?

Antwoord 7

Nee, de Rijksoverheid is niet verantwoordelijk voor eventuele ontslagen van schoonmaakpersoneel. Het schoonmaakpersoneel is immers niet in dienst van de Rijksoverheid, maar van een schoonmaakbedrijf. Wel hebben de Belastingdienst en DUO in verband met de nieuwbouw de lopende schoonmaakcontracten met GOM en Asito opgezegd vanwege het wegvallen van de objecten. Maar dat is gebruikelijk bij de uitbestedingen van schoonmaakactiviteiten, omdat dergelijke contracten een bepaalde duur hebben en er na het aflopen van dergelijke contracten opnieuw aanbestedingen plaatsvinden.

³ Reactie DUO2 inzake overname schoonmaakpersoneel, 7 december 2010.